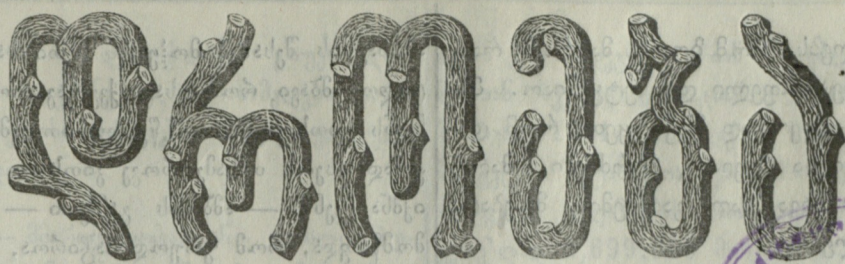


რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე თავ. მურხან-ბაგონის სახლში...

სკელის-მოწყობა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში...

«დროების» ფასა მთელის წლისა... 9 მან. სამის თვისა... 3 მან. ექვსის თვისა... 5 მან. ერთის თვისა... 1 მან.



ბაგონის ქოველ დღე ორ შაბათის ბარდა

შანი განცხადებისა

სტრიკონზე რვა კაპ. განცხადება მიიღება ქართლის რუსულს და სხვა ენებზედ.

თუ საქიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკა

სტუდენტები

(«ჩრდილოეთის სააგენტოსი».)

4 აგვისტოს.

პატიმრობაში. გუშინ ფერის-ცვალების სობორში დეკანოზს ბაგონს ანდერძი აუგო მიტროპოლიტმა...

მაღლე გაიხსნება პეტერბურგში თავ-მესაფარი სახლი იმ დამსახურებულ ჩინოვნიკების ქვრივებისა...

მოსამკვი. გუშინ «ბისერის ჭაობზედ» გაიხსნა პირველი რუსეთში გამოფენა ტორჩის შესამუშავებელი მაშინებისა...

ლონდონი. გუშინ შეიკრიბა აქ დენის კონტინენტისა ხელ-შეკრულობის დამტკიცებისათვის.

პატარო. ჩერნოგორიის მთავარი სტამბოლში წავიდა.

საბინი. წასვლის წინად ჩერნოგორიის მთავარმა გამოცხადებულმა ნიჭესტი, რომელშიაც ამბობს,

რომ საუკუნოებითი ბრძოლის შემდეგ ოსმალებთან მშვიდობა ჩამოვაგდეთ და ამის გამო ეს პირველია...

მადრიდი. მეფემ მიიღო გუშინ სენატორები და დეპუტატები და გამოუცხადა მათ, რომ უკანასკნელი აჯანყება ვერ შეარყევს...

ჰენა. გუშინ ქალაქში გაავრცულეს სოციალისტური პროკლამაციები, მეშვებისადმი მიმართული.

ზაბრჰი. აქ მოხდა შესანიშნავი დემონსტრაცია ხორვატებისა მადიარების მთავრობის წინააღმდეგ. გუშინ ხალხმა ჩამოჰკლიჯა სახელმწიფო შენობებზედ მთავრობის ნიშნები...

თბილისი, 5 აგვისტოს.

წარსულ კვირას მთელის მკობის განთავსების თითქმის მხოლოდ ორის იმპერატორის ერთმანერთთან შეხვედრაზედ...

კაცო. მანქრენ ჩვენი ზოგია, ჩვენი ოტია და მათ მაგიერ აქ მიკირტუმ მასპარეზები, იქ სონიკა-პოლინკები...

მსენი სიყვარულს «ლიუბოვს» ეძახიან, ბატონო. მანათლებული ხალხი სხვა-და-სხვა ენებზედ უნდა...

პოლიტიკურ ამბების სიღარიბის დროს და არც ისე უმნიშვნელოა, რომ მართლა არა ღირდეს მასზედ ლაპარაკი...

კა-მაზურკას კარგად ტანცაობენ. აბა, სირცხვილი არ იქმნებოდა განათლებულებში არ ჩაერიცხათ პოლინკა...

ხელმწიფედ დაწიოკება. იქნება ბისმარკმა სხვა უფრო ძნელი დასათმობიც დაუთმოს...

რომელია ეს სახელმწიფო, რომელსაც ბისმარკი და მისი მომხრენი ასე უთვალ-თვალდებენ?...

მართალია ჩვენს გაზეთს უფრო იმაზედ უნდა ჰქონდეს ყურადღება მიქცეული...

სუსანა, რომელიც, შემდეგ რაოდენიმე ხნისა, «სონიკად» იქცევა ხოლმე...

სწორედ ნამეტნავად შეიცვალა ჩვენი ცხოვრების ჩარხის ტრიალი: არც ერთს მოვლენას ნორმალური ხასიათი...

«დროების» ქელტონი, 6 აგვისტო.

ხონური კალტონი.

ჩვენი სალაყბო მოედნის სურათი. — აქური «ინტელიგენცია» — ახლად-ამართული დროშა. — სკოლა, როგორც საგარეო საგანი და იმისი მომავალი.

ძალიან შეიცვალა ჩვენი სალაყბო მოედნის სურათი ამ ზაფხულში; თუმცა ადრინდელი ბუნების სიტურფე და სიმშენიერე გულს გვიტკობს...

სამად და ოთხად გაიფიქრა უწინდელ ზედ და ბევრ იმედი აქვს, რომ ეს ნივთიერება მალე შეიშის მაკიერობას იზამს და ჩვენს შეთხველობულ ტყეებს პატარა შეღავათს მისცემს. მაგრამ, როგორც ბაქოს გაზეთები ამბობენ, ნათეს მწარმოებელი ისე დაუზოგავად ეკიდებოდა მიწიდან შადრევნად ამოსულს ნათეს, ისე დაუნანებლივ ღვრიან მას დედამიწაზედ, რომ მალე ნათეს მოყვანა ძალიან უნდა გაჭირდესო. სიკვამლე არის, რომ ნათეს ამოსაყვანად კარგა ღრმა ჭეხები უნდა გაითხაროს და გამოანგარიშებით ყოველ ას მილიონს ფუთზედ ნათეს დონე რვა საყენზე ქვემოთ იწვეს. მაშ მალე მოვა ის დრო, როდესაც ნათეს ჭეხების ასა და ასოც საყენზედ მოუწოდებთ თხრა. მაგრამ ამ სიღრმეზედ ამოთხრა შეიძლება ისე ძვირად დაჯდეს, რომ ჭიდა ამოსულმა ნათემ ხარჯიც არ დაჰხაროს. ტყეში კი არ არის ნათქვამი, ზღვა კოვზით დაიღვეო, და ადვილად შეიძლება, რომ ზოგიერთა კანტალისტების გაუმადლორბამ და უნაგარიზოდ საქმის მოკიდებამ ეს თითქმის უღლებელი წყარო სიმდიდრისა სრულიად ფუჭად აქციოს.

ახალი ამბები.

თუმცა ბორის მარია ჩვენს საქართველოში ერთი უდიდესი მარია-თავანია, მაგრამ სწავლა-განათლების მხრივ თითქმის უკანასკნელი ალაგი უჭირავს. ლუშეთის მარია რომ თავი დაეწებოთ, სადაც სკოლის ხსენებაც კი არ არის, სხვა ყველა მარია გარისაზედ წინ გაუსწვრიათ. ახლად დანიშნული მარია უფროსი პირველშივე შესდგომია. ამ ნაკლის შევსებას და თავის მარია მიმოვლაში ჯერ-ჯერობით ექვს სოფელში შეუდგენიან სკოლის გახსნის თაობაზედ განაჩენები. ეს სოფლები არიან: ბტენი, შვარები, ბობნევი, შარელი, შვიშეთი, ხცისი და შრომი.

კერძო ფულის გამოსაგებ საგნად შეიქმნა, დიდება ღვთის განგებას, რომ ბატ. ი. შარაშიძე შეიქმნა ჩვენის სკოლის «პატრონი»! ამ ერთის წლის წინად ბატ. შარაშიძემ შემდეგ რაოდენიმე პირთა დაპირებისა, რომ ისინი ასაზღაურებენ სკოლას, გამოითხოვა სკოლის გახსნის ნება. ბახსნა თუ არა სკოლა, 36-მდე მოსწავლე ქალები შეგროვდა და თვითოეული მათგანი 15—20—25 მან. სასწავლო ფულს იხდიდა. რადგან სკოლას საზოგადოება ნამდვილ სკოლად სთვლიდა და არა შარაშიძისათვის ფულის გამოსაგებ დაწესებულებად, ამისათვის საზოგადო კეთილ საქმისათვის შეერთებული ძალა ხელს უშართავდა მას. ამ სკოლის სასარგებლოდ ხონშივე ერთ-გზობით შეგროვდა 60 მანეთი (თ. სამსონ ვულუკიძისა) და მუთაისში, როგორც ამბობენ, 70 მანეთი. მუთაისის სათავად-აზნაურო

თხველებს, რომ ბორის მარია რადენიმე სოფელი დაუსტყველია. მსლა ნამდვილად შეეცდეთ, რომ დასეტყვილა ტყვიანი, ბორისი, მარია და სხვა მათ გარშემო მდებარე სოფლები.

წლებადღეს წელიწადს მაინც ვერ მოიხედა ამ მარია. ჯერ იყო და საქონლის ჭირმა გაანადგურა; მასუკან სეტყვამ და ახლა, როგორც ამბობენ, ს. ხალოში დიჭტერის მხგავსი ავად-ყოფობაც გაჩენილა. მარია უფროსს მაშინვე მარია ექიმის გაუზღვინა ამ ავად-ყოფობის გასაცნობად და გამოსაკვლევად.

საღალადამ სწორენ. გაზეთის «ბეკას», რომ იქ 29-ს ივლისს მობანებულია თ. დონდუკოვ-პარსაკოვი, რომლისათვისაც ქალაქის დეპუტატს პ. ტერ-მათეოზოვს უთქვამს სიტყვა. სიტყვაში დეპუტატს მადლობა მოუხსენებია თავისათვის, რადგან მისის ბძანებით ქალაქს დაეთმო სამოვარი ადგილები და უთხოვინა აგრეთვე, — გვიშუამდგომლეთ რომ ჩვენს ქალაქს თვით-მმართველობა მიენიჭოს და გამოსყიდულ იქმნას ბერძნების მონასტრის ის ადგილი, რომელზედაც საღალის მომეტებული ნაწილია აშენებულიო.

რუსეთი

სასწავლებლებში სხუელთ დასჯის შემოღების შემდეგ ძალიან ააღაზარა რუსეთის სახსი და გაზეთები, რასაკვირვებლად, სხვა-და-სხვა ნაირად: ზოგს ძალიან მოსწონს ეს ზომა, ზოგი ძალიან წინააღმდეგია ამისა. განსაკუთრებით ალტრანებით და სისარულით მიუგებენ ამ ზომის ისე შემოღებას ზოგიერთა მოსკოველი გაზეთები და იქაური პატრონები. თავის ალტრანებში იქამდის მივიდნენ, რომ არ შერცხვათ და წარმოსთქვენ—რუსის ბუნებას წყველებით ცუდის მოთხოვნილება თან დაუოლიდა აქვსო. ერთს რუსულ გაზეთს

ბანკმაც 300 მან. შესწირა. არ ვიცით ამ სკოლის სრული შემოსავალი და ვასავალი, რადგან სკოლის ყოველივე საქმე ბატ. შარაშიძის ხელშია და ის ანგარიშს არავის აძლევს. დარწმუნებით ვიცით, რომ ის, გარდა მასწავლებლის ქალისა, დანარჩენ ორს მასწავლებელს არაფერს აძლევდა შრომისათვის. ისიც კარგა ვიცით, რომ სკოლისათვის საჭირო ნივთები მოპოვებულია სხვა წყაროთი. ბევრნა, იმ ქრისტიანებმა, რომელიც გაზეთ «დროების» რედაქციამ ბატ. შარაშიძეს წაჰკრა ამ სკოლის საქმის შესახებ, დაარსებოდა კომიტეტი, რომელსაც შარაშიძისაგან ანგარიში მიეცემოდა, მაგრამ ამის ძსურველი და მოლოდინი ვერ ეღიზნენ ამ სასურველ წყარობას.

საზოგადო-საქმეზედ გულ შემატკივარს—შარაშიძის ისეთ ნაირად

ამ საგნის შესახებ მოგვებს ერთი სასაცილო ამბავი, რომელსაც აქვე გავაცნობთ ჩვენს მკითხველებს. — წველებით ცუდა ამ უმაღლესი თანამედროვე კითხვად შეიქმნა ჩვენში — ამოღეს გაზეთი — ისე მომწიფდა, რომ უთუოდ საჭიროა, მალე გარდასწდეს ერთი. ჯოხები და წველები და ისმის უეღვან თითქმის ჭკურობა. გაწველების მოთხოვნილება და სურვილი იქამდის გაძლიერდა ჩვენში, რომ მალე, თუ სხვა არ გავწვევლა, გოგოლის უნტერ-აქციონის ცოლავეთ, ჩვენს თავს ჩვენ ოთხთ დაუწევთ წვევლასა. ესეც არა იმისთანს გაგებია, რომელსაც ისეთს საიმოვნებას, ისეთს კამოფილებს ჭკოვან გაწვევლაში, რომ ოღონდ გაწვევლას კი ვინმე და ფულსაც მიიტყვენა.

ამის შემდეგ გაზეთს მოგვებს ერთი შემთხვევა კივის გაზეთ «Заря»-დამ, რომელიც კივიში მომხდარა. ერთი კივიც დაბრახული გაგამ მისულა ერთს უნტერ-აქციონთან, მცრულასთან, და შეხვეწინა, ოღონდ ერთი კარგად გამწვევლად და ოც-და-ათ თუმანს მოგვამო. მცრულასი ჯერ დათანხმებულა და მეტი კი უთქვამს: სათანადა არ გადამიდოს რა ამ კაცმაო, — წასულა და პოლიციისთვის გამოუცხადებია. პოლიციის მოუხსავს ის გაგამი, რომელსაც აღიარებია, რომ მცრულასის ნათქვამი ყველა მართალია, მაგრამ მიზეზი კი, რისთვისაც ამას ასე ძალიან მოსდომია გაწვევლა, სამწუხაროდ, არ გამოუმარებია.

ეს შემთხვევა უეჭველია, ალტრანებში მოიყვანს მოსკოველს მამულის-შეილებს, რადგან ამით შემოდ მოყვანილი მათი აზრი ნათლად მტკიცდება...

კიდრემდის განხონ-მდებელის წესით გარდასწდებოდას ვითხვა ცოლ-ქმრების ერთმანეთში უთანხმოებაზედ, ამ გვარი საქმეების წარმოება შინაგან საქმეთა სამინისტროდამ გადაეცემა იმ კომისიას, სადაც უძღვლეს სახელზე მიცემული თხვებები შედის.

— გზათა სამინისტროს შეუშუშებია შემდეგი წესები: 1., ყველა ის ვი-

რები, რომელთაც რეინის გზის უწყება დაიჭრეს რეინის წესსა და წესისათვის, უთუოდ უნდა გამოესაყვანონ. 2., ამ გარდა გაწვევული მესრე (СТРЪЛОЧНИКЪ) მინამდის არ უნდა დაეყენონ თავის საქმეზე, სანამ კარგად არ გამოესაყვანონ—იცის იმან ეს საქმეთუ არა? მესრეთ ისეთი უნდა გაწვევონ, რომელიც ლოთობას არ მისდევდეს და კარგი ყოფა-ქცევისაგან არის; 3., გზის ოსტატები და ყარაულებიც თავის მოვალეობას კარგად და ფრთხილად უნდა ასრულებდენ, რადგან იმითი მოვალეობა, თავის დროზედ აცნობონ მომავალს მატარებლის მოსამსახურეთ—გზაკედ სამში და სასიფათო სომ არა არის რა, ეს წესები ძალიან მალე უნდა აცნობონ რეინის გზების მმართველობათა, რომელნიც კადრებულნი არიან ნამდვილად და დაუფლებელი შეასრულონ ივინი.

უსკოპი

— შარაშიძემ მოდის ამბები, რომ იქ ლეგიონისტებს ამ წუგანასკნელს დროს კიდევ დაუწყეთ თავისებური გაძევრობა რუსებზედ დასამსობლად და ჰანრი V-ის მეფედ დასასმელად. იქამდენად მისულან, რომ თურმე ამგარად იზარებენ მომხრეებს დახადს ხალხში და ამგარად დააქვთ აქიშები, რომელზედაც შემდეგი შედ-წარწერა არის: «რუსებზედ დასამსობა და ჰანრი V-ის მეფედ გამოცხადება!» ამისათვის შარაშიძის პოლიციის შრეკვეტი იბულებული გაშინდა—მოკედინა განკარგულა, რომ ყველა ამ გვარი აქიშების დამტარებლები დაიჭირონ. ამ აქიშებზედ არ არის აღნიშნული სახელი სტამბისა, რომელზედაც ასინი იბეჭდებინან, ამისათვის ფიქრობენ, რომ შროვინციში სადმე მხადლებინ და შარაშიძე იგზავნებინ.

— ამას წინად მოგახსენიეთ, რომ შარაშიძის გაზეთები დაწმუნებულნი არიან, რომ საფრანგეთის და ჩინეთის შეტაკებაში მშვიდობიანად გათავლება. ახლა სრუ-

ახალ-განდა ქალების მშობლები, რომელნიც თვითოეულად 15—25 მან. სასწავლო ფულს იხდიან, ამ ფულებით რომ სკოლას ვერ აკოცნობენ, ყველასთვის ცხადია და ყველა ადვილად დასაჯერებელი ამხედ. რაც შეეხება იმას, რომ ბატ. შარაშიძემ საზოგადო საქმის სახელით ფულები მიიღო, უკეთუ ანგარიში არ მიეცემა საზოგადოებას, ე. ი. იმ პირებს, რომელთაც დაუარსებიათ სკოლა, მაშინ ის ღირსი იქნება, როგორც დამნაშავე მოტყუებაში, პასუხის-გებაში მიეცეს იმ საზოგადოებისაგან, რომლისაგანაც ფულები მიიღო; საზოგადოების საქმე საზოგადოებისავე, ე. ი. სკოლის შემნახველების ხელში უნდა იყოს. ბატ. შარაშიძეს არ ესმის სკოლის საქმე, რომ მან მარტო საკუთარის აზრით და საქმის შეხედულებით სკოლის საქმეს საზოგადოებისათვის გამოსადეგი მიმართულება მისცეს.

დაუჭარბაკვია სკოლის საქმე სამსწავლებლო უწყების მმართველობასთან, რომ აქ სიტყვაც ვერ გვითქვამს ამ ჩვენს საინტერესო სკოლის საქმეზედ. ეს სკოლა, საზოგადო ხარჯით დაარსებული, მის კერძო სკოლად ითვლება, მის საკუთარ ხარჯით დაარსებული (იხილეთ Циркуляръ по управлению Кавказ. учеб. окр., № 2. 1883 г.). როგორც სჩანს, იმ პირობით დაარსებულია, რომ შარაშიძე მეტს აიღებს სკოლიდამ, თუ ნაკლებს, ვითომ მის კერძო საქმეს შეადგენს და მასთან არავის ხელი არა აქვს და სხ. რასაკვირველია, ხონში ამ სახით დაარსებული საქალებო სკოლა დიდხანს ვერ გასტანს, რადგან საზოგადოებისაგან, როგორც სხვის კერძო სკოლას, ხელის შეწყობა მოეშლება და მასწავლებლებიც უფასოდ არ ემსახურებიან კერძო საქმეს. იმ 30 და 36

დებით ამის წინააღმდეგი ცნობების გა-
სუტეობა შეუძლებელია. მაგ. ერთს ღონ-
დონის გაზრდას მიუღია საფრინდამ ტე-
ლეგრაფები, რომლებიც განაწილდა სხვა-
სხვა პუნქტებში დაწესებულია არა, რომ
საფრინდეთთან მოლაპარაკებებიდან არაფერი
გამოვა და მინისტრი შალდელ-ლაგერი
თავის დახურობითს მოლოცულებს განა-
რძელებს. ჩინელები დაწესებულია არა, რომ
ეგრეთვე, რომ ფრანგებს უნდათ
ტონების თითონ შეერთონ და მარცხს
ამოებენ ჩინეთთან ჩხუბისას. საფრინდეთ-
თან ვაჭრებში ავადმყოფობა ძირეულადაა.
აღმირალი მიერა წავიდა სამის ვაჭრისა-
ნის ხომადით განტორისავე დემონსტ-
რაციის მოსახლეობა. ტონების მოკე-
ლავთ მრანტრუნი მისიონერი, რომელიც
დიდი ხანია თურქე იქა სცხვრობდა.
თავი მოკლათ იმისთვის ერთის მანდა-
რის ბრძანებით, რომელიც უელსედე
უფრო მეტად მტრობს საფრინდეთს.

— საფრინდეთში დაადგინეს დრო-
ებით ახალი განონი, რომლის ძალითაც
უნდა სამსახურიდან დათხოვნილ იქმ-
ნანის მსახურები, რომელნიც რესპუ-
ბლიკის მომხრეები არიან. ესაა იქ-
რების, რომ ამ ახლის განონის ძალით
დათხოვნილნი სამსახურიდან თითქმის
600 მსახური, რომელნიც რესპუბლი-
კური წყობილების მტრებათ ითვლე-
ბიან.

— ავსტრიის და გერმანიის იმპერა-
ტორების იმეში ერთმანეთის ნახვას ძა-
ლიან აუღელვებია საფრინდეთის გაზრდები,
რომელნიც ცუდის თვისების ნიშნებათ
მიანათ, ეს იმპერატორების ახალი შე-
ხვედრა და ჯერაც ვერ დაწყებულა.

— საფრინდეთის კორპუსის კომან-
დირმა ტონების გამოსცა პროკლამა-
ცია, რომელითაც მცხვრებლებს უცხა-
დებს, რომ საფრინდეთს არა აქვს გან-
ძობისა ტონების თავის სამთვლელ-
ლისთან შეერთების შემოვიდა აქ მსო-
ლოდ წესიერების აღსადგენად. პირველი
მისი საქმე იქმნება, მძიმე სარჯობი ჩა-
მოაგდოს მათ მხრებიდან და მანდა-
რების შევიწროებდამ დაიხსნას. შემ-
დეგ უცხადებს საფრინდეთის გენერალი,

ამ უკანასკნელად დ. ხონში თითქ-
მის კაცურ ღირსების შესაბამ ქვეყნად
შეიქმნა ისეთი მიმართულების შეთ-
ვისება, რომ კაცმა ოლონდ ფული
იზოვნოს და რა გზითაც უნდა იყოს.
მრია თუ მდღეღელი — ყველა იმასა ცდი-
ლობს ტყავი როგორ გვაძრონ და
სხვას კი არას დასდევნ.

ამ სამის წლის წინათ, როცა დ.
ხონში ექიმი ბერნო ჩამოძახდა,
მის მეტი ექიმი არ იყო ჩვენს დაბა
ქალაქში და, რასაკვირველია, ვრცე-
ლი პრაქტიკა ჰქონდა ექიმობისა. ის
სამედიცინო ნიჭიარად გაჰყავდათ-
ბატ. ბერნო ნაბიჯს — არ გასდგამდა
უჭავტონოდ. შორს მიჰყავდათ თუ
ახლოს, მთაში თუ ბარში, ღარიბს
თუ მდიდარს — იმისთვის სულ ერთი
იყო და დღესაც ისევ ერთია.

მა ექიმი პატის ეძებს დიდ ბობო-
ლებთან და ალბად იმისათვის, რომ

რომ ახმის დედა-ქალაქის გიუეს და-
ტერს საფრინდეთი, თუ ახმელები თავის
მტრულის მოქმედებით მას იმუდგუეს
გასდინო.

— მმართველობასთან დასლოკუ-
ლი ღონდონის გასუტეობი ეწინააღმდე-
გებიან ეკვიპტეად ვარების გამოყენას.
ერთი გასუტეობი, რომელიც გლადსტონის
სამინისტროს ორგანოდ ითვლება, ამ-
ტვიცებს, რომ ნილოსის ნაპირიდან
ვარების გამოყენას ის შედეგი მოს-
დევს, რომ საფრინდეთი მოინდომებს
ისგლისის მკვირობას ეკვიპტეში და შა-
ნაური არუელ-დასულებს სომ სსვა იქ-
მნება. გერმანიაც ქელასებს დასმარება
და ისევ რასმე მოსდეს ეკვიპტის საქმე-
ში. რაც ინგლისის ინტერესებს იმსხვერ-
პლებს ამ გვარად ღაპარაკობენ სსვა გა-
სუტეობი და ამ ღაპარაკიდან ის უნდა
გეგულისხმეთ, რომ ინგლისელები სა-
ფრინდეთს არ ენდობიან და ეს უნდობ-
ლობა ძალიან აშოთებს მრანტრუნი.

— ინდოეთის ინგლისის მმართველ-
ბას მიუღია კახულიად ცნობა რომ ავ-
განისტანში სცხვრობის ერთი რუსი
მას შემდეგ, რაც ინგლისმა ავგანისტა-
ნის დედა-ქალაქი დასცალა. ამტვიც-
ებენ, რომ ეს რუსი ვაჭრები არ არიან,
გაჭრად და მალე შეშვერში წავა. გა-
სუტეობის გუერნატორს ეს რუსი ძალიან
ზდილობიანად მიუღია და ბევრს ხანსაც
ჭჭობია მასთან ღაპარაკი.

— ზოგიერთ ბერლის მოლოტი-
კურ წრეებში გავრცელებული სმები, რომ
ქალაქ იმეში მოლაპარაკების უმთავრეს
საგნად ბონისის და ჯერცოგოანის ავსტ-
რიის სამთვლელობებთან შეერთება იქმნე-
ბა. ამბობენ აგრეთვე, რომ გრანდი კანონი
ამას ვერ გაუდგავს ვიდრემდის არ შეიტ-
ყობს გერმანიის აზრს ამ საგანზე და
ვიდრემდის იმისგან თანხმობას არ მიი-
ღებს. — გერმანიის სამხედრო უწყებას
გარდაუწვევია, ის ჩქარად მსოფლიო
თოფები, რომლებთანაც ესაა დაიანდე-
ბულია გერმანიის ვარები, გადააკეთეს
მაგანისის თოფებათ. ეს უგანასკნელი
თოფები შარშანს სცადეს და დაწმუნდ-
ნენ, რომ ომში გაჭირვების უამს ძა-

იმათ, როგორც უფრო გავლენიან
პირებმა, ხელი არ შეუშალონ ხალ-
ხის გამოწურვაში. ჩამოძახებისთანა-
ვე მან რალაც ნაირი განწყობილებს
დაიჭირა აქაურ პროვიზორთან, რომ-
ლის სარგებლობისათვის (ალბად) ის
იმისთანა პაციენტსაც კი 5—6 მანე-
თის წამალს უწერს, რომელსაც ვრ-
თიან ორის საათის სიცოცხლე-
და აქვს, მაგრამ, როგორც იყო, უშვე-
ლა ღმერთმა ამ მხრით გაჭირებულს
ხალხს. ამ რაოდენიმე ხნის წინად
დ. ხონში ჩამოვიდა მეორე დოქტო-
რი ბ. ლორთქიფანიძე, რომელმაც
თავის კეთილმოზილოური ქცევით და
კადნიერებით ხალხს შეღავათი უჩვენა.
პარასკეობით, როცა დ. ხონში სოფ-
ლებიდან ხალხი ბლომად იკრიბება,
ეს ექიმი გაჭირებულებს უფასოდ ლე-
ბულობს რჩევის მისაკემად და ღარი-
ბებს მუქთად შევლის ხოლმე.

ლიან გამოსადგენი არიან შეუძლიანთ
ძლიან მხედრულ დასოცონ. ამისათვის
მომაკლ 1884—85 წლების სამხედრო
ბიუჯეტში შეტანილია ჩქარი-მსოფლიო
თოფების მაღანის თობებათ გადასა-
კუთვლად 1,699,000 მარკა; გამოან-
გარიშებულია, აგრეთვე რომ მთლად
გერმანიის ვარების საზღვის გამოცვლა
50,000,000 მარკა ელირება, გერმანიის
რეისტაგო აქამდის ყოველთვის აძლე-
და, რასაც სამხედრო უწყებისთვის მოსთ-
სვრდენ სოღმე მას და იქნება ესლაც
გერმანიის სასაღსო წარმომადგენლებმა
არავითარი დებოკლება არ აღმოუჩი-
ნონ არაღის გამოცვლაში.

არაბი-თაში.

უელსს ესსომება, რასაკვირველია,
კინ არის არაბი-თაში და რა ამაზე მოა-
სდინა ამან შარშან ეკვიპტეში. ისიც
ესსომებათ, რომ ეკვიპტეში ომის შემ-
დეგ, ის ინგლისელებს ტყვედ ჩაუყარ-
და სელში და ოსმალეთის მმართვე-
ლობამ სიკვდილით დასჯის მკვირ რეი-
ლონის გუნდულზე დასასლა. ამის შემ-
დეგ არაბიუ ადარა ისმად-რა და ამ ბო-
ლოს დროს კი უსასვას ის ერთს მო-
გზაურს, რომელიც ტონების მიდენი-
ლა და რეილონზე შემთხვევით მოსდე-
ნია ყოფნა. არაბი-თაში უჭირავს ერ-
თი მდიდარი გაჭრის მშვენიერი სასლი
სუდ ზღვისპირებზე, სსვა და-სსვა მშვე-
ნიერის სეებით გარემოცული. მოგზაუ-
რი მისულა არაბის სადგურთან მ
სათზე და ნასვეარ სსათის შემდეგ არაბის
მიუღია.

თარჯიმანს მოუხსენებია არაბისთვის
მოგზაურის მკვირ, რომ რადგანაც
რეილონზე მოუხდა მას ყოფნა, არ შეე-
ძლო არ მოსულიყო და არ გამოეცხა-
დებინა თავისი შატისიცემა იმისთანა
გულადის მსედრისთვის. არაბი-თაში,
თუმცა ეტობობდა, რომ იამს ეს კომპლიმენ-
ტი, მაგრამ მინც ეპასუნა, რომ ის თავის-
თავს არავითარს მნიშვნელობას არ ამ-
ლევს; ის მსოლოდ ალფანის ოა-
რადად იყო. მერე დაუმატა, რომ თუ-
მცა შემთხვევამ იგი განდევნილ ქმნა,
მაგრამ იმედი აქვს, რომ ეკვიპტე მალე
დაადგება თავის წარმეტობის გზას.

მთხი წელიწადია მას აქეთ სწო-
რედ იმ დროიდან, როცა სამღვდე-
ლოებას ნება მოეშალა ბლოლოჩინე-
ბის აღრჩევისა. მრთს განსაცდელშია
ეხლა ხალხი ერთის აქაურის ბლო-
მ. მ. ქ. — ისაგან, ეს სულიერი მამა
ისეთი წესიერების დამცველი და
სულიერი ექიმი, რომ მის ერთად
ერთ საგანს შეადგენს მარტო ფულის
შოენა და დიდ-კაცურად ცხოვრება.
რა სახისაც უნდა იყოს ამ საგანმდე
მისაღწევი იარაღი, იმისათვის სულ-
ერთია. ცირკულიარებს და საზოგა-
დო კეთილმოზილოური კანონს მნიშე-
ნელობაც აღარ აქვს. მს ბლოლოჩინი
თვით სამართლის — მდებელი ბრძანდე-
ბა, მაგრამ ეს სამართალი ჯიბის სა-
მართალია. ბევრი საჩივრება აღძრუ-
ლი ამ სულიერს მამაზე და წესიე-
რების დამცველებად; მაგრამ დღემ-
დის ჯერ არა გამოსულია-რა. მელას
თავისი კული მოწმად ენიშნება და

მოგზაურის მსახურს, რომელსაც
ინგლისელებმა ოდესმე განუყოფილენ
ეკვიპტელები, — არაბი უმასუნა :
ღვთის ნება იყო, რომ ინგლისელები
ჩვენი ბატონები გასდენო, — ეს ეკვიპ-
ტელებისთვის საჭირო იყო. რადგა-
ნაც თქვენ ჩემს სიტყვებს, უშველდა,
დახუცდეთ. ამასაც გთხოვთ ისიც მოი-
სხენით, რომ ინგლისელებს მე შატის
ესლემ, როგორც ეკვიპტის საუკეთესო
მეობრებსა. მე ესლა ინგლისურსა
ესწავლობ — ეს ჩემთვის სასამოგნო
შრომას შეადგენს, მე ძლიან მსურს
ამ უამად გამოვსთხოვო ინგლისის მმა-
რთველობას ღონდონში მისვლას ნება,
რომ დავემსო ვიკტორიის წინაშე და
დავარწმუნო ჩემს ერთგულებას.

შემდეგ მოგზაურმა ჰკითხა: იმედი
გაქვთ კიდევ რომდისმე ეკვიპტე ნახეთ,
თუ არა?

ამაზე არაბი უმასუნა, რომ ჩემთვის
ძლიან სასისარლოდ იქნებოდა იმის
ნახვა, მაგრამ თუ ჩემს იქ ყოფნას რამე
ცუდი შედეგები ექნება, ისეც იმას ვირ-
ჩეკ ჩემი პიროვნული ბედნიერება ჩემი
სამშობლოს ბედნიერებას შევწირიყო.
დიდი ემირი აბ-დელ-გადერი, რომელიც
ისე შატისურად ემსახურებოდა სა-
ფრინდეთს, მოკვდა დამასკოში, შორს
თავის სავაჭრული აღყოფიდან. თუ
აღლასი მეც ამას მომაკებს, კემო-
ჩილები მისს წმინდა ნებასა.

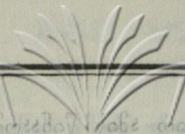
შემდეგ თავის მოლაპარაკეს წინადა-
დება მისცა ვარში გასეირებისა და ამი-
თი ატონობიან, რომ მათ შორის ბასი
გათავებულა.

განსაღებანი
ქალაქის სასწავლებლების
კომიტეტი

საყოველთაოდ აცხადებს, რომ 1)
25 აგვისტოდამ დაიწყება მისაღები
ეგზამენები ქალაქის სახელონო სა-
სწავლებელში; 2) პირველის სექტემ-
ბრიდამ დაიწყება სწავლა, როგორც
სახელონო სასწავლებელში, ისე ქა-
ლაქის პირველ-დაწყებით სკოლებში;
3) შეგირდების მიღების თაობაზედ
არზებრი უნდა ქალაქის გამგებანიში
(городская управа) შეიტანონ. (3—1)

მლ. ქ. — ის საქმის შესახებ ჩვენ გა-
მომხიებლად ხშირად ვხედავთ ისეთ
პირს, რომელიც მუთათელომდისთან
ერთს ჯამში პურს მიირთმევს.... ამ
მღვდლის უწესოების გამო მოთმინე-
ბიდან გამოსული ხალხი საზიზლარ
იარაღებს ხმარობს სამაგიეროდ
მღვდლის შესავიწროებლად: იმას
მოუკლეს რამოდენიმე სული კამბე-
ჩი, აუჭრეს შემოუსვლელობი სიმინდი
და ბევრი სხვა ისეთ ნაირი უხიაკობა
შეამთხვიეს, რომელიც ხალხს ხენო-
ბით დაბლა სცემს, რყენის და აფუ-
ტებს. ნუ თუ ყურადღების მიქცევის
ღირსი არ იყოს კაცის ამგვარი ქცე-
ვა და თანამდებობის ბოროტად მოხ-
მარება?

ა. იმერელი.
დ. ხონი, 25 ივლისი.



ბ ა ლ ა ნ ს ი

თბილისის სათავად-ახნაურთა საადგილ-მაძულთა ბანკისა,

1 ივლისისათვის 1883 წლისა.

ბ ა ლ ა ნ ს ი
ბ ა ლ ა ნ ს ი

ბ ა ლ ა ნ ს ი

ა ბ ზ ი ნ ი.

	მან.	კ.	მან.	კ.
1) ხალხი ფული	5,051	36		
გირაოს ფურცლები	33,600	„	38,651	36
2) მიმომდინარე ანგარიშებზე:				
ა) სასულემწიფო ბანკის თბილისის განყოფილებაში.	61,585	„		
ბ) გერმან ბანკებში	1,255	51	62,840	51
გ) კორესპონდენტებთან.				
3) ბანკებში შეტანილი ფული:				
ა) სასულემწიფო ფული თბილისის ურთიერთ შორის ხდობის საზოგადოებაში.			30	„
ბ) „				
4) ბანკის სარგებლანი ქაღალდები:				
ა) სასულემწიფო და მთავრობისაგან დაბეჭდილი ბილეთები შენახულნი სასულემწიფო ბანკის თბილისის განყოფილებაში (80,000).	72,049	55		
ბ) სხვა სარგებლანი ქაღალდები (29,200).	28,451	82	100,501	37
„				
„				
5) გრძელ-ვადიანი სესხნი, რომელიც გაცემულია ბანკის 28 მაისის 1874 წ. წესდების ძალით:				
ა) სოფლის მამულზე 54 1/2 წლით	443,200	„		
ბ) სოფლის მამულზე 43 1/2 წ.	374,100	„		
გ) ქალაქის უძრავ ქონებაზე 27 1/2	565,300	„		
დ) ქალაქის უძრავ ქონებაზე 18 წლით და 7 თვით	6,800	„	1,389,400	„
6) გრძელ-ვადიანი სესხნი, რომელიც გაცემულია ბანკის 17 თებერვლის 1881 წ. წესდების ძალით დამყარებული ურთიერთ-შორის ხდობის გზაზე გირაოდ მიღებულ მამულებსა:				
ა) სოფლის მამულებზე 43 1/2 წლით.	621,864	90		
ბ) ქალაქის უძრავ ქონებაზე 27 1/2 წლით.	2,203,664	90	2,825,529	80
7) სესხნი, რომელიც დანიშნული იყო გასაცემად:				
ა) სოფლის მამულზე 43 1/2 წლით.				
ბ) ქალაქის უძრავ ქონებაზე 27 1/2 წლით.				
გ) „ „ „ „ 18 წლით და 7 თვით.				
8) შემოსატანი, რომელსაც ხელმოკრე კადასტრის (§ 13)				
ა) გრძელ-ვადიანი სესხნი.	155,967	04		
ბ) მოკლე ვადიანი სესხნი.	2,417	44	158,384	48
9) კადასტრული შემოსატანი ფული			43,140	70
10) მოკლე ვადიანი სესხნი			118,960	„
11) გირაოს ფურცლები საკომისიოდ მიღებული (432,800).			346,240	„
12) უცხო დასაბრუნებელი სარჯი			4,779	97
13) გუბონები, ვადის გასვლამდის გადახდილი.				
14) სარჯი:				
ა) ბანკის მოწყობისათვის	4,686	97		
ბ) ბანკის გამეობის სარჯი და ჯამბაირები	12,527	18	17,214	15
ბალანსი.			5,105,672	34

თავსმჯდომარე ბანკის მმართველობისა თ. ი. გ. ჭავჭავაძე.

	მან.	კ.	მან.	კ.
1) ბირის ფული:				
ა) გრძელ-ვადიანის სესხისათვის	179,968	88		
ბ) მოკლე ვადიანის სესხისათვის	127,572	21	307,541	09
2) წარალის საზღვევი ფული:				
ა) სესხის, რომელიც გაცემულია 28 მაისის 1874 წ. წესდების ძალით	20,360	45		
ბ) ურთი-ერთის თავდებობით გაცემულ სესხისა	14,739	89	35,100	34
3) თავნი საზოგადო საჭიროებისათვის.	13,638	97		
4) თავნი რომელიც შედამხედველ კომიტეტის განკარგულებაშია.	4,659	80	18,298	77
5) ექსტრარდინარული თავნი			12,135	67
6) გირაოს ფურცლები გამცემულინი 28 მაისის 1874 წლის წესდების ძალით:				
54 1/2 წლით	443,200	„		
43 1/2 „	374,100	„		
27 1/2 „	565,300	„		
18 წ. და 7 თვით	6,800	„	1,389,400	„
7) გირაოს ფურცლები, რომელიც გამცემულია ურთი-ერთ შორის თავდებობით გირაოდ მიღებულ უძრავ ქონებათა:				
43 1/2 წლით	615,500	„		
27 1/2 „	2,197,300	„	2,812,800	„
18 წ. და 7 თვით				
8) ტირაჟში გამოსული გირაოს ფურცლები იმ ჯამისა, რა ჯამიც წესდების 89 §-ის ძალით წმინდა მოგებიდან უნდა გადაიდვას ვალის წინ და წინ გადასასხდელად			12,729	80
9) გირაოს ფურცლები, შექმნილინი შესავსებლად ბანკის წარალისა, თუ ვინაირობა ბანკის სასულზე დარჩენილის 1882 წ. მამულების გასყიდვაში ბანკმა წარალი რამდენსა			11,000	„
10) ვადაზე წინ მოშორებული სესხნი:				
ა) გირაოს ფურცლებით	14,900	„		
ბ) ხალხის ფულით	315	96	15,215	96
11) ტირაჟში გამოსული გირაოს ფურცლები ჯერ წარმოუდგენელი გადასასხდელად.			68,450	„
12) გადასასხელი გუბონები გირაოს გურცლებისა			116,034	50
13) სარგებლის ჭონდი			126,066	24
14) ვალის გასასტუმრებული ჭონდი:				
54 1/2 წლით	1,148	46		
43 1/2 „	1,191	92		
27 1/2 „	6,817	73		
18 წ. და 7 თვით	279	95	9,438	06
15) ვალის გასასტუმრებული ჭონდი ურთიერთ შორის თავდებობით:				
43 1/2 წლით	1,934	22		
27 1/2 „	19,190	03	21,124	25
18 წლით 7 თვით				
16) წინ და წინ გასასტუმრებული ჭონდი იმ გირაოს ფურცლების ვალისა, რომელიც გამცემულინი არიან ურთიერთ შორის თავდებობით			28	26
17) გადასაცემი ფული:				
ა) ხალხის ფულით	7,029	94		
ბ) გირაოს ფურცლებით	7,700	„	14,729	94
18) კორესპონდენტები			66,525	68
19) მსესხებელინი			2,470	11
20) ჭონდი დასაფასებელის სარჯისათვის.	40,997	37		
21) მოკლე ვადიანის სესხის სარგებელი	3,153	29		
22) ჯარიმა	7,335	56		
23) სხვა-და-სხვა სარგებელი	14,734	28	66,220	50
24) დივიდენდი, რომელიც საკუთრებისამებრ მიცემული არ არის.			363	17
ბალანსი.			5,105,672	34

მმართველობის წევრნი { თ. ა. ზ. ჩოღაყაშვილი.

{ თ. ი. გ. მანაშელი.

ბუხჩალტერი ქ. ხანატურჩიანი.